

NA HORÁCH

Z R Á N Í

Na horských lukách ležím,
do jasných nebes se dívám,
cítím, že rty moje zrají,
slyším, že tiše si zpívám.

5 Poslouchám horský potok,
poslouchám bedlivě sebe.
Ze srdce voní mi země,
do očí padlo mi nebe.

10 Až budou rty mé zralé,
po cestě sejdu bílé,
v údolí šťasten stanu
u dveří svojí milé.

Řeknu jí klidně a jasně:
»Rudé ti maliny nesu.
15 Uzářaly poledním sluncem
na dlaních stříbrných lesů.

Čisté jsou, horské jak vody,
prosté, jak nebeské kvítí;
voní v nich mladé mé srdce,
20 krev moje na nich se třpytí.

Tobě je, milá má, nesu
od výšin, po úpatí.
Obě je můžeš si vzítí,
celá jim můžeš se dáti.«

SVĚTLUŠKY

Světlušky za noci lítají kolem mé chýše.
Vstávám a pohlížím za nimi ven.
Říkám si pokorně, říkám si tiše :
Ne, — ne, — ne, — vždyť jest to stále jen sen . . .

5 Přece jsem ještě před malou chvílí
s bezmezným pláčem se na lože klad,
to mě jen v hlubokém snění snad
zlatisté hvězdy navštívily.

Vycházím. Za nimi pouštím syé oči.
10 Vysokou trávu nebesa přikryla rosou.
Honím se s nimi po úbočí,
lehouce kladu na květy nohu svou bosou.
Do temna volám : »Světlušky, broučkové malí,
řekněte jen,
15 ať vím, zda život to, nebo můj sen, —
jak jste se najednou v noci mé vzaly ?«

Odpověď čekám. Slyším ji brzy.
Jako by stříbrnou nocí Kdos šel.

Říkají :

20 »Jsme mladé tvé slzy,
které jsi ve dne dnes poztrácel.«

VYKŘIKL NĚKDO DO NOCI...

Vykřikl někdo do noci: »Hle, na horách jsou dýmy!
To jistě lesy vzplanuly tam ohni stříbrnými.«

Kdos odvětil: »Ty bláhový, — jen marný strach tě děsí.
To měsíc v oblak vychází tam nad černými lesy.«

- 5 A já si myslím tichounce: Můj bože, to je krásy!
To jistě v dáli před spaním vlas milá rozplétá si.

DEŠŤ

Tys přišel zvečera v mlh bledém závoji.
Krok tiše ztlumil jsi, když kráčels po chvoji
a skoro neviděn jsi stoup až na můj práh.

Já seděl ve světle, — tys čekal v temnotách.

5 Vid', — ty jsi myslil si, — že už jsem zapomněl,
jak kdysi v nížinách jsi vlídně se mnou šel,
vid', — tys se obával, že nepoznám tě již,
když z šerých údolí jsem dostih horskou výš?

10 — Oh, — druhu smutků mých a bolestivých chvil,
já mnoho dnes se smál, — já prudce šťasten byl,
já volně z výšiny se díval v údolí
a na nic nemyslí, co časem zabolí,

15 já, — přiznávám se ti, — jsem zde tě nečekal, —
však ty jsi přišel sem, — nuž příteli — pojď dál!
Své dlaně nastav mi! Chci v nich si zaplakat.
Pojď, dešti stříbrný, — pojď dále, — mám tě rád...

BOUŘE

Krov můj se třese a pláče má dřevěná chýš.
Zlekané stíny zhasly mi svíci.
Blesky se míhají přes vichřici,
hory se zvedají výše a výš, —
5 — srdce mé dychtivé, neslyšíš,
kterak jim ohromné, kovové pěsti
v zápase s nebesy zvoní a chřestí?

Kdybych byl králem,
tu bych se vyřítil do noci vráz.
10 Našel bych pro sebe nejprudší sráz.
Srdce, — svou pochodeň, — chopil bych do zlatých
kleští, —
a pak bych se hnál
navzdory vichřicím, bleskům a divému dešti
po srázu vzhůru, — dál, stále dál.

15 Na samém vrcholku nejvyšších skal
v rachotu, hřmění, bouření, třesku
pro zlatou korunu ulitou z blesků
ohnivých nebes bych dobýval —

kdybych byl králem!

20 Však pastýř jsem pouze v domečku malém,
zapadlém v černý, prastarý hvozd.
Ovečky, — jako své myšlenky bílé,
na slunci pasu. V tesklivé chvíli
na šalmaj pískám si pro radost.

25 Přijde-li bouře, — nemohu ven.
Ovce i dům by o mne se bály.
Za bouří smějí chodit jen králi
po srázích skalnatých stěn.

U okna sedím a dívám se daleko někam.
30 Jsem pastýř — a čekám.
Krov můj se třese a pláče má dřevěná chýš,
zlekané stíny zhasly mi svíci,
blesky se míhají přes vichřici,
hory se zvedají výše a výš; —
35 srdce mé dychtivé, neslyšíš?

Nechci, — oh nechci být král!
Dědeček v pohádkách povídal,
že tenkrát, když bouře honí se v kraji,
jen k pastýřům víly se schovávají.

CIKÁNKA

Co mě to vedlo v poledne podle skal?
Byla to cesta jen, — bylo to srdce snad?
Bože můj, — nechci vzpomínat, —
jak bych se něčeho bál —
5 stále však vidím tu chatrč pod skalní stěnou,
na jejím prahu cikánku opálenou,
černé dvě oči, — žhavé jak léto,
které se na mě tak dívaly,
které tak teple volaly . . .

10 Poledne voní.
Pasekou něco se divoce honí.
Proč je mi hrozno dnes býti tu mlád?
Ruce mé chvějí se, — chtěly by brát,
v srdci mám peklo i nebe, — záplavy ohnivých muk.

15 Sám stojím uprostřed krvavě rozkvetlých luk.
Zoufale padám do měkké, hladící trávy,
do rosy nořím ret horečkou plápolavý.
Chce se mi plakat, volat i smát,
kalichy květů líbat i rvát,
20 ruce své bořit do černé, navlhle hlíny.

Musím dnes někoho přivítat,
který mi na srdce zabušil v poledním žehu,
aby mou vášeň, touhu i stříbrnou něhu —
zapálil ve zlaté, — hořící stíny,
25 černé jak oči cikánčiny . . .

D O P O L E D N E

Sám ležím na lukách a sním ...
Už brzo, brzo zezdola
polední zvon mě zavolá
svým hlasem táhlým, vášnivým.

5 Teď tiše k horám pohlížím:
jest na sta srážů dokola, —
ach, kolik z nich mi odolá,
až jedenkráté půjdu k nim?

10 Mrak bílý nad horou se vznes
a běží, běží v širou dál.
Jak ruku by mi podával ...

Stříbrně-rozesmál se les.
Kdes blízko rozvoněl se květ
tak prudce, — jak mých dvacet let.

TI, KTEŘÍ RÁNO...

Ti, kteří ráno se vzbudivše říkají —
— »Kde budu večer? — Kde budu zítra?« —
nemají jitra.

SMUTEK

Včera — a v noci dnes ještě snad
byla jsi světluška bílá,
kterou jsem cítil v duši plát,
která v mých snách
5 stříbrně tančila po špičkách,
až okna se jitem rozsvítila.

Rty moje dýchaly vůněmi chvoje.
Neviděl jsem tě docela, —
vždyť v samých mých očích jsi seděla,
10 však věděl jsem přece : jsi blízko, — jsi moje.

Proč jsi dnes z očí mých vyskočila,
světluško bílá, —
když ráno jsem počínal snít?
Proč jsi se stala vidinou zlatou,
15 živoucí, — dychtivou, — rozesmátou,
proč ke mně jsi sedla na pelest lože,
proč, — jediný Bože, —
dříve, než mohl jsem políbit
rty tvoje rudé a zlatý tvůj vlas,
20 — zmizelas?

Jest mi tak smutno, — jak by jsi, milá,
už v oči mé zpátky se nevrátila.
Neznámé stíny v louky mé padly,
květ na mém okně jest suchý a zvadlý.
25 Vidím jen smutek ; oči mám stmělé.
Radost má v letu jest sražený pták.
Bolest má bloudí, bojíc se věřit i snít.

A ty, moje milá, — jsi ode mne daleko tak,
že srdce své celé
30 bych mezi nás mohl dnes položit . . .

SVÝCH OKEN NA NOC NEZASTRU...

Svých oken na noc nezastru.
Noc mívá dobrý klín.
Dnes mraky v něm se prohání,
stín honí stín.

5 Svých očí na noc nezavru.
Zlý mnohdy bývá sen,
když vítr budí ozvěny
z prochladlých stěn.

A nerozžehnu svíce své.
10 Jest příliš bledá tvář,
jež přes den marně hledala
si svatozář.

Svých oken na noc nezastru
a neschýlím svou skrář.
15 Snad někdo z noci podá mi
sesterskou dlaň.

BÍLÝ KŮŇ

Bílého koně slyšel jsem ržát
na dolní, zšeřelé stráni.

Slyšel jsem, slyšel, — několikrát
zavolal na mě po klekání.

5 Stříbrně zazvonil kopytem o zem,
v očích mu hořel podivný jas.

Čeká mě v noci dnes nad úvozem.

Musím jít za ním. Volal by zas.

Tiše jej pohladím laskavou dlaní.

10 Řeknu mu: »Koničku bílý,
vidíš, že přišel jsem. Neměl jsem stání,
jakmile louky se orosily.«

Vsednu si na něj. Dáme se v cval.

Mraky nám stíny do cesty vženou.

15 Bude to, — jako by zamával
šáteček bílý na rozloučenou.

Pojedem spolu. Sami a sami.

Hřívý své necháme do noci vlát.

Pojedem roklemi, dolinami.

20 Hoj, — jaký bude to šílený spád!

Potkáme Půlnoc. Na její dlaně
složíme hoře tvoje i mé.

Zvolna se vrátíme na horské stráně,
do ranní mlhy se rozplyneme...

HORSKÉ RŮŽE

»Pro koho kvetete, horské růže, na mojí stráni?
Pro koho střádáte vůně, pro koho pousmání,
pro koho dýcháte,
za kým se do noci díváte
5 očima toužící panny —
neutrženy, nepolíbeny, nerozdány?«

»Nekvetem naplano.
U nás už napřed všechno je rozdáno,
u nás už žítí znamená dát.
10 Kveteme pro sebe.
Vůněmi rosteme neslyšně do nebe.
Kveteme pro radost tichou jak smutek,
kveteme pro bolest sladkou jak úsměv.
Do noci zpíváme. Někdo je vždycky, který nás slyší.
15 Tehdy se dáváme, až všechno se ztiší,
měsíci, vilám, horám a lukám,
dobrým a přátelským rukám.
Rosteme, kveteme, zrajeme
pro jedno šťastné a poslední: ach!
20 kterým by vítr se po nás vztáh
a večerem roznese po lukách.«

TŘI DNY UŽ PO LESÍCH CHODÍM...

Tři dny už po lesích chodím.
Nezpívám, nevolám, bloudím jak ve snu.
Srdcem dnes na hory nedohodím;
ztěžklo mi, — bojím se, že pod ním klesnu,
5 a přece jen nemohu stát...
Jistě bych zaslechl z daleka volání.

Jest mi jak lovcí, který snil o lani,
který, jda lesem, říká si: »Snad —«

Bloudím a přemýšlím, hledám a ztrácím,
10 marně se ke známým cestičkám vracím.
Zarostly kvítím, už jich tu není.
Marně se nad svýma rukama skláním,
marně je chlácholím, tiším a hladím.
Těž nejsou moje. Nic mým už není,
15 ani ta cestička přes kamení.

Bojím se vůní a lesního šera.
Bráním se, bráním
pohledět dolů k západním stráním.
Kdosi mě volal — předvčirem — včera.
20 Dnes-li mě zavolá, poběhnu za ním!

B Ů H

Tisíc mám bohů,
když tančím, jáším a zpívám.
A já jsem jak oni; — za nimi běžeti mohu,
rukama sahati na oblohu,
5 srdce své v oběť dát rozkvetlým nivám.
Jsou bohy mé radosti, — růžoví, bílí,
do rána rozběhlí jak malé děti.
Ptám-li se: »Kdeže jste před chvílí byli?« —
pro smích mi nemohou odpověděti.

10 Mám jednoho Boha,
když večerem bloudívám sám a sám
po svazích soumravných hor.
Nemluvím, přemýšlím, vzpomínám,
na stezku zarostlou kladu svůj vzdor,
15 na srdce pokorný věneček z kvítí.
Kolem mne roste vysoký stín,
stín, který hladí, — stín, který svítí.

Potkávám Boha svých smutků a bolů.

Pro hoře stvořen jest jediný klín.

20 Hlavu mu do rukou složím. — Sedneme. — Pláceme spolu ...

MELANCHOLIE

Tam na horách, tak blízko u nebes
je cesta jediná. Já šel jsem po ní včera.
Byl večer už a roztesknělý les
svou hlavu kladl v ostýchavá šera.

5 Šel někdo přede mnou, kdo podezřele ztich.
Šel dávno už. Snad tomu tisíc roků
a poztrácel tu zamyšlený smích,
jenž rozkvetl se v stínech jeho kroků.

10 Já cestou zarostlou jsem tiše za ním šel
(měl stopu lehounkou a chůzi téměř lání)
a tiše sbíral jsem, co on tu poztrácel,
svou ubledlou a rozechvěnou dlaní.

Noc byla nablízku, já přece krácel dál.
Omšelé balvany mi ruce podávaly.
15 Mně bylo tak, — jak by mě zavolal
tam někdo z daleka, — však moje rty se bály.

Svou kytku stříbrnou jsem přitisk na ústa
a stoupal pozvolna dál, stále výš a výše.
20 Jen zaslechnout jsem moh, jak cesta zarůstá
a někdo přede mnou jak v daleku jde tiše.